

EESC Info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

October 2023 | SK

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

ÚVODNÍK

Úvodník

Spolu formujeme budúcnosť

Milé čitateľky, milí čitatelia,

v tomto vydaní sa s Vami chcem podeliť o informácie o tom, ako pevne je náš výbor odhodlaný presadzovať zmenu a mobilizovať občiansku spoločnosť k formovaniu budúcnosti Európy.

Ako podpredseda pre komunikáciu sledujem zblízka transformačnú silu, ktorú má naša inštitúcia. Táto sila má korene v našej schopnosti identifikovať zásadné otázky, ale tiež podnecovať ku kolektívnym krokom.

Tento rok využil EHSV túto silu v rámci svojho zamerania na dve kľúčové oblasti: ochranu vôd a nadchádzajúce európske voľby.

Voda, ktorá je základným prvkom života na našej planéte, bola hlavnou témou v rámci činnosti výboru v roku 2023. EHSV je priekopníkom, keď ako prvá inštitúcia EÚ označil otázky súvisiace s vodou za prioritu spolu s komplexnou vodohospodárskou stratégiou EÚ, ktorá sa zameriava na ochranu čistých vodných zdrojov, náležité doceňovanie vody v prospech všetkých, riešenie potenciálnych konfliktov týkajúcich sa vody a podporu udržateľného vodného hospodárstva.

Iniciatíva EÚ s názvom modrá dohoda má v súčasnosti podporu Európskeho parlamentu spolu s kľúčovými zainteresovanými stranami v tejto oblasti. Predsedníčka Ursula von der Leyenová vo svojom septembrovom vyhlásení o zámere v rámci správy o stave Únie vyzdvihla „odolnosť v oblasti vody“ ako kľúčovú prioritu na rok 2024 a oznámila novú iniciatívu v oblasti vody v rámci Európskej zelenej dohody. Je to dôkazom rastúceho uznania významu vody a potreby prijať odvážne opatrenia na riešenie výziev, ktorým čelia naše vodné zdroje.

V spolupráci so zainteresovanými stranami a občianskou spoločnosťou sme odhodlaní zabezpečiť dostatok vody a prístup k nej pre budúce generácie. Naše partnerstvo s Ewou Ewartovou, ktorá nakrútila presvedčivý film s názvom *Until the Last Drop* (Do poslednej kvapky), vychádza z nášho presvedčenia, že boj o záchranu vody presahuje hranice a vyžaduje si kolektívne kroky so zapojením organizácií zameriavajúcich sa na problematiku vody, umelcov aj jednotlivcov.

Pri pohľade do budúcnosti sa naša pozornosť upriamuje na voľby do Európskeho parlamentu v roku 2024. Tieto voľby nie sú len demokratickým úkonom, ale ponúkajú občianskej spoločnosti príležitosť ovplyvňovať politiku a formovať budúcnosť nášho kontinentu. Riaditeľstvo EHSV pre komunikáciu už na tento účel úzko spolupracuje s ostatnými inštitúciami EÚ, a najmä s Generálnym riaditeľstvom Európskeho parlamentu pre komunikáciu, s ktorým sme v pravidelnom kontakte.

V tejto súvislosti pripravujeme seminár v rámci série Prepojenie EÚ, ktorý sa uskutoční 23. – 24. novembra v Bratislave s názvom *Voľby do Európskeho parlamentu 2024: prečo voliť?*. Seminár bude venovaný preskúmaniu stratégií ako mobilizovať občiansku spoločnosť a zaistiť, aby sa jej členovia zúčastnili na voľbách v hojnom počte. Túto mobilizáciu považujeme za spoločnú občiansku zodpovednosť a sme odhodlaní aktívne sa zapájať do tohto procesu s cieľom podnietiť pozitívnu zmenu a zabezpečiť, aby boli hlasy občianskej spoločnosti vypočuté a dostalo sa im uznania.

V kontexte mobilizácie európskych občanov k účasti na júlových voľbách do EP bude seminár predstavovať silnú platformu na nadviazanie spolupráce s rôznymi aktérmi občianskej spoločnosti v snahe vyzvať ich, aby v záujme mobilizácie v duchu kultúry dialógu aktivovali svoje siete, kontakty a zainteresované strany.

Pozývam Vás, aby ste sa k nám pripojili a pomohli nám dosiahnuť zmenu. Spoločne môžeme vybudovať udržateľnejšiu a spravodlivejšiu budúcnosť pre všetkých.

Aurel Laurențiu Plosceanu
, podpredseda pre komunikáciu

DÔLEŽITÉ DÁTUMY

26. októbra 2023, Brusel

Výzva na prijatie „európskej modrej dohody“ - konferencia na vysokej úrovni

23. a 24. novembra 2023

Seminár o prepájaní EÚ - Voľby do Európskeho parlamentu v roku 2024: prečo voliť

13. a 14. decembra 2023, Brusel

plenárne zasadnutie EHSV

K VECI

Hostom našej rubriky „K veci“ je **Pierre Jean Coulon**, spravodajca stanoviska s názvom „Individuálna a kolektívna vlastná spotreba energie ako faktor v boji za zelenú a energetickú transformáciu a hospodársku a sociálnu rovnováhu“. Týmto stanoviskom z vlastnej iniciatívy Európsky

hospodársky a sociálny výbor prispieva k strategickej diskusii o investíciách do energetickej infraštruktúry pre individuálnu a kolektívnu vlastnú spotrebu v kontexte zelenej a energetickej transformácie. Iniciatíva spočíva v tom, aby sa do centra úvah o vlastnej spotrebe a vlastnej výrobe energie dostali občania, ak skutočne chceme, aby sa stali hybnou silou zelenej a energetickej transformácie a hospodárskej a sociálnej rovnováhy. (mp)

PIERRE JEAN COULON: „STA? SA SPOLUTVORCOM SVOJHO ENERGETICKÉHO PROSTREDIA.“

Vlastná spotreba, či už individuálna, alebo kolektívna, je v súčasnosti jednou z mála a možno jedinou odpoveďou na viaceré otázky, ktorými sa v oblasti energetiky treba zaoberať. Ide najmä o ekologizáciu výroby energie vďaka energii z obnoviteľných zdrojov (vietor, slnko alebo voda) a o energetickú chudobu, ktorá postihla viac než 80 miliónov Európanov. Medzivládny panel o zmene klímy (IPCC) aj Medzinárodná agentúra pre energiu pravidelne odporúčajú rozsiahle zavádzanie všetkých dostupných dekarbonizovaných technológií, najmä na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov. Tieto zariadenia majú vo svojej podstate miestny charakter. Sú späté s miestom, kde sa nachádzajú, a môžu byť nainštalované v blízkosti miesta spotreby. Ich rozvoj tak vedie k novému rozmachu vlastnej spotreby elektriny, t. j. k priamej spotrebe lokálne vyrobenej energie.

Európske, ale hlavne vnútroštátne právne predpisy, konkrétne v niektorých krajinách, totiž už niekoľko rokov podporujú rozvoj vlastnej spotreby, či už individuálnej, napríklad prostredníctvom fotovoltických panelov inštalovaných na strechy budov, alebo kolektívnej, ako sú fotovoltické či veterné farmy, ktoré budujú energetické spoločenstvá, územné samosprávy, družstvá atď.

Mimochodom EHSV vo svojom stanovisku na danú tému žiada, aby v centre týchto aktivít bol vždy občan a aby orgány verejnej moci a územné samosprávy podporovali predkladateľov takýchto projektov.

Združovanie a úprava cien ako faktor solidarity by tak umožnili priniesť konkrétne riešenia na problém energetickej chudoby spôsobený prevažne vysokými cenami, ktoré si mnohé domácnosti nemôžu dovoliť. Treba preto podporovať neziskové iniciatívy.

V snahe zaručiť čo najúčinné riadenie týchto postupov by sa malo v Európskej únii všeobecne rozšíriť používanie inteligentných meradiel. Malo by sa to robiť bez nátlaku či nariaďovania, pomocou informovania, aby mohli spotrebitelia reálne zodpovedať za optimálne využívanie svojich údajov.

Týmto spôsobom sa občan stane skutočným spolutvorcom svojho energetického prostredia.

„JEDNA OTÁZKA PRE...“

Jedna otázka pre...

V našej rubrike „Jedna otázka pre...“ sa pýtame členov EHSV na témy, ktorým sa venujú vo svojej každodennej práci vo výbore. Tentoraz sme sa opýtali **Marie Nikolopoulou**, členky sekcie pre poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka a životné prostredie a spravodajkyne stanoviska o cieľoch udržateľného rozvoja, prečo by sa práca budúcej Európskej komisie mala zamerať na túto tému. Prieskumné stanovisko na tému *EÚ a Agenda 2030: posilnenie vykonávania cieľov udržateľného rozvoja* si vyžiadalo španielske predsedníctvo Rady EÚ

Maria Nikolopoulou: Žiadame zastrešujúcu stratégiu na dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja

EHSV info: Prečo by dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja malo byť jednou z hlavných tém a činností budúcej Komisie?

Tieto dni sú rozhodujúce, pokiaľ ide o pokrok v dosahovaní cieľov udržateľného rozvoja, keďže účelom tohtoročného samitu o týchto cieľoch, ktorý sa uskutočnil v septembri v New Yorku, bolo pripomenúť začiatok novej fázy urýchlenia ich dosahovania s politickými usmerneniami na vysokej úrovni.

To, že v prejave predsedníčky Ursuly von der Leyenovej z 13. septembra o stave Únie chýbal výslovný odkaz na dosahovanie týchto cieľov,

ukazuje, že nie sú hnacou silou zmien v politikách EÚ. Zažívame tu určité predstieranie. Namiesto toho, aby sme tieto ciele považovali za zastrešujúci prvok, ktorý bude určovať naše opatrenia na systémovú zmenu, prijímame len nesúrodé rozhodnutia a uvádzame, ako ovplyvňujú plnenie konkrétnych cieľov.

Nastupujúca Európska komisia by mala brať politický záväzok k plneniu cieľov udržateľného rozvoja vážne. Splnenie Agendy 2030 si vyžaduje štrukturálne zmeny, inovatívne riešenia a spoluprácu vlád, občianskej spoločnosti, podnikov a medzinárodných organizácií. Potrebujeme dlhodobý transformačný plán aj na obdobie po roku 2030. EHSV a ďalšie organizácie občianskej spoločnosti už od začiatku požadujú zastrešujúcu stratégiu na dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja. Na jej prijatie je však potrebná politická odvaha a odhodlanie nielen správne nasmerovať dostupné finančné a ľudské zdroje, ale aj reštrukturalizovať fungovanie administratívy a upustiť od izolovaných opatrení.

Zažívame dosiaľ nevidané záplavy, lesné požiare a obdobia sucha. Sme svedkami zväčšujúcich sa sociálnych rozdielov a s nimi aj nárastu sociálnych nepokojov a opovrhovania súčasnými politikmi a rozhodujúcimi činiteľmi. Vidíme, ako veľkí ekonomickí aktéri zlepšujú svoje postavenie na trhu a ako je pre malé subjekty stále ťažšie prežiť. Splnenie cieľov udržateľného rozvoja je jediným spoľahlivým riešením pre všetkých. Vyžaduje si však spoločné opatrenia, inovatívne riešenia a obnovené úsilie o vytvorenie lepšieho sveta pre súčasné aj budúce generácie. Nemôžeme dovoliť, aby neistota riadila našu budúcnosť.

HÁDAJTE, KTO JE NAŠÍM HOS?OM...

Mimoriadny hos?

V rubrike Mimoriadny hosť sme už privítali viacero výnimočných osobností zo sveta kultúry, politiky, vedy a médií, ako aj zo sféry verejného života, ktorých práca, nasadenie a vytrvalosť môžu inšpirovať ostatných a byť zdrojom nezabudnuteľných príbehov a svedectiev.

V októbri k nim pribudne poľská režisérka dokumentárnych filmov **Ewa Ewart**, ktorej odvaha, filmárska zvedavosť a novinárska zodpovednosť si získali obdiv publika. Ewa Ewart neváha zájsť až do krajnosti, aby nám vyrozprávala príbehy ľudí, ktorí bojujú za lepší život, či už na vojnovom fronte alebo v každodennom boji za čisté životné prostredie a dôstojný život. Jej film *Until the last drop* (Do poslednej kvapky) je o hrozbe, že zostaneme bez vody, ako aj o odhodlaní a obetavosti ľudí, pre ktorých voda znamená život.

Tento film bol nedávno ocenený na filmovom festivale Deauville Green Awards a získal špeciálnu cenu princa Rainiera III. na festivale v Monte Carle. V EHSV bude premietnutý v rámci série podujatí venovaných modrej dohode. (ehp)

Ewa Ewart: „Musíme spojiť svoje sily, aby sme ochránili náš najcennejší zdroj: životodarnú a čistú pitnú vodu“

EHSV info: Ste oceňovanou novinárkou a filmárkou, ktorá sa často zaoberá zložitými otázkami, ako sú vojny a ľudia. Tentoraz je témou Vášho filmu voda. Prečo?

Ewa Ewart: Film *Until the Last Drop* (Do poslednej kvapky) rozpráva príbeh inej vojny – najhlúpejšej zo všetkých. Je to príbeh o tom, ako človek v mene pokroku vyhlásil vojnu vode, zdroju života. V širšom zmysle slova je to vojna proti prírode. Človek sa už dávno rozhodol, že život na Zemi by mal prebiehať podľa jeho podmienok a že prírodné prostredie má slúžiť len jemu a jeho záujmom. Toto presvedčenie viedlo k poľutovaniahodnému stavu našej planéty.

S akými problémami ste sa počas natáčania filmu stretli?

O nakrúcaní dokumentárnych filmov som sa veľa naučila v televíznej stanici BBC v Londýne. 90. roky 20. storočia boli zlatej érou dokumentárnych filmov. Boli na to peniaze a my sme cestovali po svete a točili filmy na rôzne fascinujúce a dôležité témy. Teraz som na voľnej nohe a mám slobodu, ktorú samostatná zárobková činnosť ponúka. Zháňanie finančných prostriedkov na projekty však môže byť niekedy úmorné a časovo náročné. To je teraz pre mňa asi najväčšia výzva: získať peniaze na film. V porovnaní s tým je zvyšok prechádzka ružovou záhradou! Keď zabezpečím rozpočet, všetko ostatné vnímam ako sľubnú a vzrušujúcu skúsenosť. Nakrúcanie dokumentárneho filmu môže byť nepredvídateľné, takže mám vždy pripravený plán B. Hlavne si vždy hovorím, že urobím skvelý film. Najväčším problémom, s ktorým sme počas nakrúcania filmu *Until the Last Drop* zápasili, bolo počasie. Takmer 100 % nakrúcania prebiehalo vonku a vo veľmi krátkom čase sme navštívili šesť krajín. Takže akékoľvek rozmary počasia nás mohli stáť peniaze a mohli vážne narušiť plán nakrúcania. Ale mali sme šťastie.

Akú úlohu môže podľa Vás zohrávať filmový priemysel pri zvyšovaní povedomia o problémoch spojených s vodou a propagovaní opatrení v tejto súvislosti?

Dokumentárne filmy môžu zohrávať veľmi dôležitú úlohu pri vzdelávaní a šírení osvetu. Ako novinárka som začala v televíznych správach, ale zistila som, že ma omnoho viac baví dlhší spravodajský formát. Dokumentárne filmy mám rada z mnohých dôvodov, ale jeden prevyšuje ostatné: dokument ponúka dosť priestoru na to, aby ste mohli porozprávať, čo sa stalo a prečo sa to stalo. Máte čas aj priestor na to, aby ste zložité udalosti a dôležité otázky vsadili do podrobného kontextu, a širšie publikum ich tak mohlo ľahšie pochopiť. Keď som na tomto filme začala pracovať, uvedomila som si, že problematikou vody sa zaoberalo pomerne málo filmárov. Na jednej strane ma to upokojilo, a na druhej strane tým vznikla pre mňa zaujímavá výzva prísť s niečím novým a neprebádaným. Dobré urobené filmy o dôležitých otázkach môžu nielen vzdelávať, ale aj vyburcovať ľudí, aby konali. Naš film sa už premietal veľa krát a po jeho vzhliadnutí za nami prichádzajú ľudia, ktorí sa pýtajú, čo môžu urobiť. To je tá najväčšia odmena.

Čo Vás viedlo k tomu, že ste sa zamerali práve na vodu?

V roku 2017 som pracovala na filme o tom, ako ropný priemysel ničí dažďové pralesy. Natáčali sme v ekvádorskej časti amazonského dažďového pralesa, kde ma náčelník miestneho kmeňa vzal k rieke. Keď rukou v bielej latexovej rukavici prešiel po hladine, rukavica ostala celá čierna. Pokrývala ju hrubá olejovitá vrstva. Bol to pre mňa šok. Myslím, že toto stretnutie zasialo prvé semienko myšlienky natočiť dokument o vode.

Prečo reflexia o vode nie je súčasťou verejnej diskusie?

Jeden z dôvodov je veľmi jednoduchý. Voda je stále široko dostupná a považujeme ju za samozrejmosť. Áno, voda pokrýva väčšinu povrchu našej planéty, ale rieky, ktoré sú hlavným zdrojom čistej sladkej vody, predstavujú menej ako jedno percento všetkých jej zdrojov. O tom, že milióny ľudí trpia nedostatkom vody, sa informuje hlavne lokálne. Akosi máme tendenciu si myslieť, že problémy s vodou postihujú len vzdialené krajiny a nás sa netýkajú. Dúfam, že náš film prinesie šokujúce uvedomenie si, že takéto presvedčenie je úplne mylné. Dalším dôvodom je, že silné lobistické skupiny, ktoré sú za znečistením vody a bezohľadným využívaním vodných zdrojov, do veľkej miery ovplyvňujú politické rozhodnutia.

Našťastie, sú aj nejaké pozitívne signály, ktoré naznačujú, že si začíname uvedomovať, že musíme zmeniť svoj spôsob hospodárenia s vodnými zdrojmi. V marci sa uskutočnila konferencia OSN o vode, ktorá bola prvou za generáciu. Jasne sa tým uznalo, že v riešení problémov a plnení cieľov v súvislosti s vodou naďalej alarmujúco zaostávame, a tak ohrozujeme svoju vlastnú existenciu. Každý rok oslavujeme Svetový deň vody, aby sme si pripomenuli, že krízu spojenú s nedostatkom vody môžeme vyriešiť len spoločne. A keďže vodu potrebujú všetci ľudia, každý musí priložiť ruku k dielu. Dúfajme, že takýchto iniciatív bude viac.

Čo je podľa Vás to najdôležitejšie, čo by ľudia o kríze spojenej s nedostatkom vody mali vedieť?

Vody je skutočne nedostatok, je to reálna kríza, ktorá sa prehľbuje. Mali by sme si všetci uvedomiť, že už neostáva veľa času. Ak radikálne nezmeníme spôsob, akým hospodárime s vodou, hrozí nám tvrdé prebudenie. To je jedno z posolstiev nášho filmu. Dúfam, že zasiahne tých, ktorí majú možnosť zastaviť túto krízu, kým nebude príliš neskoro. Jedna z osôb, ktoré sa vo filme objavili, si kladie otázku: „Počká naša planéta, kým sa zobudíme?“

Aké posolstvo adresujete Európskej únii a členským štátom? A čo občania, najmä mladšia generácia?

To je veľmi široká otázka. V prvom rade by som chcela, aby si čo najviac ľudí v EÚ a členských štátoch pozrelo tento film. Nehovorím to preto, že je môj. Vždy, keď máme verejné premietanie, vidím, aký má dosah. Chcem veriť, že tento film podnieti rozhodujúcich činiteľov, aby pomohli všetkým tým aktivistom, ktorí bojujú za čisté a zdravé rieky. Je hanbou, že dovoľíme, aby mala Európa najroztrieštenejší riečny systém. Je hanba, že Talianskom, krajinou, ktorá tak hojne prispela k európskej civilizácii, preteká najviac znečistená rieka na našom kontinente. Rieka Sarno, na ktorú sa kedysi hľadalo ako na božstvo, je zároveň treťou najznečistenejšou riekou na svete. Naša honba za pokrokom a rozvojom premenila toto božstvo na zapáchajúcu mŕtvolu.

Je ešte nejaká nádej?

Určite a v našom filme sa o nádeji hovorí. Niektorí ľudia si začínajú uvedomovať, že na to, aby sme zmenili svoj spôsob hospodárenia s vodou, nám už nezostáva veľa času. Ide o aktivistov, ktorí robia všetko, čo je v ich silách, aby zmiernili škody, ktoré človek už na vodných zdrojoch napáchal. Vkladám nádej práve do nich, pretože poznajú závažnosť týchto problémov z vlastnej skúsenosti. Žijú s riekami, rieky sú ich živobytím a rozhodnutia, ktoré politici prijímajú, ich zasiahnu ako prvých. Rozhodujúci činitelia by sa od nich mali učiť. Chceme, aby sa náš dokument stal nástrojom na šírenie osvety o vode. Spoluautor filmu Piotr Nieznański, ktorý film prezentuje, prišiel s myšlienkou vytvoriť program nazvaný „CodeForBlue“ určený učiteľom a mladým ľuďom. O tom, ako hospodáriť s vodnými zdrojmi, bude čoskoro rozhodovať dnešná mládež. Súčasný vzdelávací systém im o kríze v oblasti vody nepovie všetko. Chceme túto medzeru vyplniť. Začali sme pracovať na tom, aby sme mohli program spustiť v Poľsku.

Čo by sme mali urobiť, aby sme našu planétu zachránili?

Musíme každý vyjsť zo svojej bubliny a spojiť svoje sily, aby sme ochránili náš najcennejší zdroj – životodarnú a čistú pitnú vodu – a aby sme s ňou rozumne hospodárili. Jeden politik z obce Minganie v provincii Quebec, ktorý podporil miestne úsilie na ochranu rieky a objavil sa aj v našom filme, povedal, že „ľudia chcú zbohatnúť, lebo si myslia, že ich to urobí šťastnými. Hospodárstvo v západných spoločnostiach je založené na takomto spôsobe myslenia. Ak dnes neprehodnotíme svoje chápanie rozvoja, tak nás to vzhľadom na

zmeny, ktoré vidíme v našom regióne a všade inde vo svete, privedie do záhuby“.

Ewa Ewart je novinárka a oceňovaná filmová režisérka, ktorej dokumenty sú prelomové a majú veľký dosah. Narodila sa a vyrastala v Poľsku, ale väčšinu svojej profesionálnej kariéry pracovala v televíznej stanici BBC v Londýne. S filmovým štábom precestovala mnoho krajín, produkovala a režírovala množstvo programov a dokumentov, od investigatívnych cez politické až po sociálne orientované. Jej filmy odhalili nové informácie o otázkach, ako sú korupcia v Rusku za Borisa Jelčina, tajné väzenské tábory v Severnej Kórei, občianska vojna v Kolumbii alebo tajný a nezákonný program CIA pre mimoriadne vydávanie osôb podozrivých z terorizmu. Vo svojich dokumentoch prerozprávala niekoľko udalostí, ktoré otriasli svetom. Jednou z nich je aj tragédia v Beslane. Nakrútila o nej film pri príležitosti prvého výročia teroristického útoku, pri ktorom zahynulo vyše 170 detí. V druhom filme na túto tému sa zamerala na traumu, ktorú ešte aj po piatich rokoch od týchto zverstiev stále prežíva mnoho zachránených detí.

AKTUALITY EHSV

EHSV oslavuje úspech iniciatívy občanov „Fur Free Europe“ (Európa bez kožušín)

EHSV usporiadal 20. septembra 2023 diskusiu, v ktorej sa vyzdvihli úspechy európskej iniciatívy občanov „Fur Free Europe“ (Európa bez kožušín). Organizátori iniciatívy dôrazne vyzývajú, aby sa Európa stala kontinentom bez kožušín a presadzujú úplný zákaz chovu kožušinových zvierat a predaja kožušinových výrobkov na európskych trhoch.

Iniciatíva „Fur Free Europe“ získala úžasnú podporu 1,5 milióna európskych občanov a požadovaný minimálny počet podpisov v 18 členských štátoch dosiahla za necelých 10 mesiacov. Tieto čísla sú aj odrazom zistení Konferencie o budúcnosti Európy a najnovšieho prieskumu Eurobarometra, podľa ktorých by sa mali rozhodne zaviesť vyššie normy pre dobré životné podmienky zvierat.

„Aktuálny záväzok Európskej komisie, že počas prebiehajúceho funkčného obdobia preskúma právne predpisy v oblasti dobrých životných podmienok zvierat je jedinečnou príležitosťou, ako dosiahnuť Európu bez kožušín,“ zdôraznila Elise Fleury, organizátorka iniciatívy občanov a vedúca kampane z organizácie Eurogroup for Animals.

Podobný pocit mala aj poslankyňa Európskeho parlamentu **Tilly Metz**, ktorá je predsedníčkou medziskupiny pre dobré životné podmienky a ochranu zvierat: „Rýchly úspech tejto iniciatívy potvrdzuje, že občanov veľmi znepokojuje zneužívanie zvierat a že je nevyhnutné, aby EÚ zaviedla rozhodné opatrenia. V tomto prípade nestačí len zlepšiť normy v oblasti životných podmienok zvierat. Je najvyšší čas, aby sme s týmto krutým a zbytočným biznisom skončili.“

Organizátori iniciatívy „Fur Free Europe“ ju 12. októbra predstavia na verejnom vypočutí, ktoré usporiadajú Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka a Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa v Európskom parlamente. EHSV sa bude na tomto podujatí aktívne podieľať, aby iniciatívu ešte viac podporil. Okrem toho vypracuje stanovisko, kde zameria svoju pozornosť na nové návrhy týkajúce sa dobrých životných podmienok zvierat a prepravy zvierat, ktoré by mala Európska komisia predložiť do konca roka 2023.

Predseda EHSV **Oliver Röpk**e ocenil túto úspešnú iniciatívu, pričom zdôraznil: „Chcem oživiť aktívnu účasť EHSV na európskych iniciatívach občanov a poskytnúť im demokratickú možnosť ovplyvňovať právne predpisy EÚ. Môžete si byť istí, že Európsky hospodársky a sociálny výbor bude ďalší vývoj v tejto súvislosti nielen pozorne sledovať, ale k nemu aj aktívne prispeje.“

Väčšie ambície a viac finančných prostriedkov pre VFR

EHSV prijal stanovisko na tému Strednodobá revízia viacročného finančného rámca, ktorú v júni navrhla Európska komisia. Výbor sa domnieva, že tento návrh nemá ambíciu náležite reagovať na kľúčové výzvy, ktorým Európa čelí. Na riešenie jeho nedostatkov sú potrebné krátkodobé riešenia. Diskusia o novom VFR by sa mala začať onedlho.

Návrh Komisie zahŕňa 50 miliárd EUR pre Nástroj pre Ukrajinu, 15 miliárd EUR na migráciu a vonkajšiu činnosť, 160 miliárd EUR pre Platformu strategických technológií pre Európu (STEP) a dodatočný nástroj na riešenie otázky rastúcich úrokových sadzieb. EHSV kritizoval návrh za nedostatočnú ambicióznosť a za to, že nie je prepojený so strategickým výhľadom. Požaduje tiež väčšie zapojenie občianskej spoločnosti.

Európsky komisár pre rozpočet a administratívu **Johannes Hahn** ocenil vplyv EHSV a poukázal na potrebu spolupracovať v rámci EÚ.

Pokiaľ ide o Nástroj pre Ukrajinu, EHSV podporuje návrh využiť zmrazené ruské aktíva na obnovu Ukrajiny a vyzýva na „významný trvalý záväzok“. Výbor tiež vyzdvihuje, že je nutné dodržiavať zásady právneho štátu a zapojiť občiansku spoločnosť. EHSV vyjadril sklamanie nad tým, že na platformu STEP bol vyčlenený minimálny objem finančných prostriedkov a že nebol navrhnutý Európsky fond solidarity. Požaduje flexibilný rozpočet, ktorý musí byť v súlade s politickými ambíciami. Okrem toho sa EHSV naďalej zasadzuje o ambicióznejší systém financovania na podporu konkurencieschopnosti EÚ. (tk)

Spravodlivá Európa zaŕína na svojich hraniciach

EHSV sa vo svojom stanovisku prijatom na septembrovom plenárnom zasadnutí bliŕšie zaoberal európskou stratégiou integrovaného riadenia hraníc (EIBM) a vyzval na spoločnú stratégiu, lepšiu koordináciu a ochranu základných práv.

Zabezpečenie účinnosti európskeho riadenia hraníc nie je len otázkou bezpečnosti. Ide aj o zabezpečenie toho, aby sme dodŕiavali hodnoty, na ktorých je založená Európska únia. EHSV je pevne presvedčený, ŕe potrebujeme jasný plán na zlepšenie postupov na našich vonkajších hraniciach.

Cieľom európskeho integrovaného riadenia hraníc je zlepšiť koordináciu medzi agentúrami a nástrojmi EÚ a agentúrami a nástrojmi členských štátov poverenými úlohami v oblasti riadenia hraníc. To musí zahŕňať dôrazné zameranie na výmenu informácií a vytváranie spoločnej pohraničnej kultúry zaručujúcej ochranu ľudských práv.

Hoci národné pohraničné inštitúcie zohrávajú kľúčovú úlohu, EHSV vyjadruje vážne znepokojenie nad tým, ŕe v stratégii sa nešpecifikujú ich záväzky. Spravodajca stanoviska **Cristian Pîrvulescu** a spoluspravodajca **José Antonio Moreno Diaz** považujú za dôleŕité používať rámec európskeho integrovaného riadenia hraníc a poŕadovať od každého členského štátu vypracovanie plánu základných práv v oblasti riadenia hraníc, ktorý by dopĺňal činnosť agentúry Frontex.

Výbor takisto ľutuje, ŕe v rámci európskeho integrovaného riadenia hraníc sa náleŕite nepriznáva a nerieši prax zavracania migrantov (tzv. push-back) a ŕiada Komisiu, aby v tejto súvislosti pripravila jasné plány a poŕadovala od vnútroštátnych pohraničných inštitúcií, aby sa vyhli uvedeným neprípustným postupom. Dodŕiavanie základných práv je právnym záväzkom všetkých inštitúcií EÚ a členských štátov a podľa toho by sa k nemu malo pristupovať. Zahraničná politika alebo politika spolupráce EÚ by v ŕiadnom prípade nemala byť podmienená spoluprácou krajín pôvodu pri návrate a readmisii. (gb)

Víťazi ekologických ocenení EÚ za rok 2023 sú z Írska, Nemecka a Rakúska

EHSV vyhlásil 25. septembra víťazov v troch kategóriách ekologických ocenení EÚ: najlepšie maloobchodný spracovateľ potravín z ekologickej poľnohospodárskej výroby, najlepšie maloobchodný predajca potravín z ekologickej poľnohospodárskej výroby a najlepšia ekologická reštaurácia.

Druhý ročník tohto podujatia výbor opäť organizoval spoločne s Európskou komisiou a ďalšími partnermi, aby odmenili excelentnosť v hodnotovom reťazci ekologickej poľnohospodárskej výroby. Výhercovia všetkých kategórií sa zúčastnili na [slávnostnom ceremoniáli](#), ktorý sa uskutočnil v Európskej komisii. Jeho hosťiteľom bol komisár EÚ pre poľnohospodárstvo **Janusz Wojciechowski**.

Predseda EHSV **Oliver Röpke** pripomenul, že „EHSV sa už roky zasadzuje za udržateľnejšiu a inkluzívnejšiu potravinovú politiku v EÚ. Som hrdý na to, že sme súčasťou tejto úžasnej iniciatívy, ktorá približuje kvalitné potraviny ich každodenným spotrebiteľom a zahŕňa celý agropotravinársky reťazec. Chcel by som zablahoželať víťazom tohtoročných ekologických ocenení EÚ a poďakovať im za to, že sa s nami podelili o svoje inšpirujúce projekty.“

Víťazmi sú:

Najlepšie maloobchodný spracovateľ potravín z ekologickej poľnohospodárskej výroby: [The Merry Mill](#), Vicarstown, Írsko

The Merry Mill je rodinný ekologický poľnohospodársky podnik v Írsku, ktorý produkuje celý rad ekologických bezpečných potravín. Jeho poslaním je poskytovať vysokokvalitné produkty, ktoré nielen živia telo i dušu, ale sú aj udržateľné, úžasne chutné a čo je najlepšie, nemajú negatívny vplyv na životné prostredie.

Najlepšie maloobchodný predajca potravín z ekologickej poľnohospodárskej výroby: [Gut Wulksfelde \(Bioland\)](#), Tangstedt, Nemecko

Podnik Gut Wulksfelde (Bioland) má vlastnú predajňu s plochou 600 m², v ktorej predáva produkty zo svojej ekologickej poľnohospodárskej výroby. Obhospodaruje 450 hektárov pôdy, na ktorej pestuje viac ako 50 odrôd zeleniny. Spracúva tiež mäso, produkuje vajcia a prevádzkuje pekáreň, v ktorej sa pečie chlieb pre podnikovú predajňu.

Najlepšia ekologická reštaurácia/stravovacia služba: reštaurácia [Luftburg - Kolarik im Prater GmbH](#), Viedeň, Rakúsko

Od roku 2021 je Luftburg – Kolarik im Prater najväčšou plne certifikovanou ekologickou reštauráciou na svete s 1200 miestami. Reštaurácia bola založená v roku 1992 a ústredným prvkom jej filozofie je ekologická a sociálna udržateľnosť. (ks)

Politika súdržnosti 2.0: orientácia na silnejšiu a inkluzívnejšiu Európu

Na žiadosť španielskeho predsedníctva Rady EÚ **predkladá EHSV príspevok** k otázke budúcnosti politiky súdržnosti a navrhuje odporúčania na adaptabilnejšiu a spoločensky cielenejšiu politiku súdržnosti 2.0, ktorá rieši vyvíjajúce sa výzvy, ako sú pandémia, zmena klímy a digitálna transformácia.

V centre európskej politiky súdržnosti je pevný záväzok k zásade „na nikoho nezabudnúť“. „Žiadame, aby sa táto zásada zachovávala aj napriek prípadným nedostatkom,“ zdôraznila spravodajkyňa EHSV **María del Carmen Barrera Chamorro**. „Partneri občianskej spoločnosti sú pripravení zosúladiť svoje úsilie so spoľahlivou investičnou politikou EÚ, ktorej jadrom je aj naďalej táto zásada. Keďže Európa čelí meniacej sa situácii, táto neochvejná zásada nás vedie k spravodlivejšej budúcnosti.“ Spoluspravodajca **David Sventek** je presvedčený, že „na splnenie cieľov

súdržnosti je nevyhnutné podporovať interakciu medzi prierezovými politikami EÚ a politikou súdržnosti, zosúladiť všetky politiky so základnými cieľmi EÚ a dosiahnuť synergie“.

EHSV požaduje cielenú a adaptabilnú európsku politiku súdržnosti a zdôrazňuje vplyv nerovností na rast a konkurencieschopnosť. Naliehavo vyzýva, aby sa riešili rozdiely medzi členskými štátmi, regiónmi a mestami so zameraním na závažne postihnuté oblasti. Zásadný význam má cielená podpora pre rôzne skupiny a spolupráca so sociálnymi partnermi. EHSV sa zasadzuje za modernizovanú a flexibilnú politiku súdržnosti, ktorá zachová udržateľnosť MSP a podporí strategické technológie vo veľkých podnikoch. Na dosiahnutie skutočnej konvergenzie je nevyhnutné posilniť regionálnu odolnosť, zamerať sa na potreby v oblasti rozvoja a podporovať partnerstvá pre inkluzívnejšiu a adaptabilnejšiu Európu.

Oživenie správy hospodárskych záležitostí EÚ: vília úspechu pod? a EHSV

EHSV predložil súbor kľúčových odporúčaní v reakcii na navrhovaný legislatívny balík Komisie týkajúci sa reformy rámca správy hospodárskych záležitostí Európskej únie. Hoci EHSV oceňuje zámer zjednodušiť rámec, zasadzuje sa za zásadné úpravy návrhu. Tieto odporúčania prichádzajú v rozhodujúcej chvíli a zdôrazňujú potrebu vyváženého, adaptabilného a udržateľného prístupu k správe hospodárskych záležitostí v rámci EÚ.

Uprostred výziev, ktorým EÚ čelí, ako sú pandémia, zložitá geopolitická situácia a klimatické ciele, sa spravodajca EHSV **Javier Doz Orrit** zasadzuje za flexibilnejšie fiškálne a štrukturálne plány, do ktorých budú zapojené národné demokratické inštitúcie a občianska spoločnosť, a navrhuje vytvoriť stálu fiškálnu kapacitu pre EÚ a dôkladnejšiu správu

hospodárskych záležitostí. Hoci EHSV oceňuje niektoré aspekty legislatívneho balíka, požaduje zásadné úpravy.

Spoluspravodajca **Luca Jahier** naliehavo žiada okamžité rokovania o vyváženom a vynútiteľnom hospodárskom rámci. Medzi kľúčové návrhy patrí nahradenie prísnych pravidiel na zníženie deficitu cielenejším prístupom, prehodnotenie automatických sankcií a udelenie možnosti vládam členských štátov vyjadriť sa k fiškálnym plánom. EHSV takisto navrhuje, aby sa investície v oblasti zelenej transformácie a obrany posudzovali odlišne, aby sa rozšírila definícia verejných investícií a vytvorila fiškálna kapacita EÚ do roku 2026. Zdôrazňuje sa potreba inkluzívnej správy počas celého procesu, do ktorej sú zapojení sociálni partneri, občianska spoločnosť a parlamenty.

V hodnotení EHSV sa objasňuje pokrok, ktorý ? lenské štáty dosiahli pri vykonávaní Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti v polovici trvania

EHSV prijal [hodnotiacu správu](#) o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti. Tento dôležitý nástroj s finančnými prostriedkami vo výške 723,8 miliardy EUR bol vytvorený vo februári 2021 s cieľom pomôcť členským štátom zotaviť sa z krízy spôsobenej pandémiou ochorenia COVID-19. Správa obsahuje kľúčové odporúčania sociálnych partnerov a organizácií občianskej spoločnosti v Nemecku, Taliansku, Lotyšsku, Portugalsku a Rumunsku týkajúce sa zapojenia občianskej spoločnosti do vykonávania tohto mechanizmu.

EHSV vo svojom hodnotení identifikuje problémy s účinnosťou Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a upozorňuje na oneskorenia

a obavy týkajúce sa dlhodobého vykonávania vzhľadom na schopnosť čerpania finančných prostriedkov, obmedzené trvanie plánov a administratívnu kapacitu. Nadmerné požiadavky bránia prístupu MSP k finančným prostriedkom mechanizmu. Hoci občianska spoločnosť považuje ciele Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti za relevantné, zosúladenie s národnými stratégiami si vyžaduje lepšiu koordináciu.

Ako vysvetlila spravodajkyňa EHSV **Elena Calistru**, „organizovaná občianska spoločnosť vyjadruje poľutovanie nad nedostatočnou transparentnosťou vymedzenia a vykonávania plánu a požaduje štruktúrovaný a transparentný dialóg, pravidelnú spätnú väzbu a proaktívne zapojenie prostredníctvom aktívneho monitorovacieho výboru.“

V správe sa odporúča zlepšiť prístup k včasným a podrobným informáciám o plánoch obnovy a odolnosti, zefektívniť realizáciu projektov, zväčšiť flexibilitu pri výbere projektov a pridelovaní finančných prostriedkov a zaviesť účinnejšie povinné mechanizmy monitorovania a hodnotenia na posúdenie dlhodobého vplyvu plánov obnovy a odolnosti, do ktorých by bola aktívne zapojená občianska spoločnosť.

EÚ musí zabezpečiť, aby bola občianska spoločnosť chránená, a nie atakovaná

EHSV podrobil EÚ ostrej kritike za to, že nezabezpečila primeranú podporu a financovanie organizácií občianskej spoločnosti pôsobiacich v oblasti základných práv, právneho štátu a demokracie.

V diskusii s predsedníčkou organizácie Civil Society Europe **Gabriellou Civico**, v rámci plenárneho zasadnutia 21. septembra EHSV upozornil na ťažkú situáciu organizácií občianskej spoločnosti v Európe, ktoré sú čoraz viac vystavené rôznym tlakom, počnúc finančnými obmedzeniami až po očierňujúce kampane a hromadné útoky na ich prácu a dôveryhodnosť zo strany rôznych aktérov.

Organizácie občianskej spoločnosti, ktoré sa zaoberajú najzložitejšími sociálnymi a politickými otázkami, vrátane organizácií dohľadu a organizácií presadzujúcich rovnosť a nediskrimináciu, majú pritom najzávažnejšie problémy s financovaním. To vážne ohrozuje ich kľúčové poslanie, t. j. brať na zodpovednosť tých, ktorí sú pri moci, a zachovávať demokraciu v Európe.

EHSV vo svojom stanovisku na tému [Podpora a financovanie občianskej spoločnosti v oblasti základných práv, právneho štátu a demokracie](#), ktoré bolo prijaté na plenárnom zasadnutí, uviedol, že sa touto otázkou treba začať urýchlene zaoberať.

EHSV sa preto zasadzuje za vytvorenie finančného nástroja určeného osobitne pre organizácie občianskej spoločnosti, ktoré sa zaoberajú ľudskými právami a demokraciou v EÚ. Mala by sa vytvoriť aj platforma podobná platforme *Protect Defenders* (Ochrana obhajcov) pre obhajcov ľudských práv pôsobiacich v členských štátoch EÚ.

Osobitnú pozornosť treba venovať nevyhovujúcim pracovným podmienkam a nízkym príjmom ľudí zamestnaných v sektore občianskej spoločnosti, ktorí často pracujú vo veľkom strese, čo predstavuje obrovské riziko pre ich duševné zdravie.

„V čase, keď je demokracia v kríze, je zodpovednosť európskych inštitúcií obrovská. Potrebujeme viac než len dobré úmysly. Musíme prijať konkrétne opatrenia, ktoré pomôžu rozvíjať európsku občiansku spoločnosť, a to aj v kandidátskych krajinách,“ vyhlásil spravodajca stanoviska **Cristian Pîrvulescu**.

Predseda EHSV **Oliver Röpk**e oznámil, že v súlade s nedávnym rozhodnutím začleniť do svojej činnosti prácu s „členmi z kandidátskych krajín“ bude EHSV odteraz sledovať aj vývoj občianskej spoločnosti v krajinách, ktoré majú „nádej“ stať sa členskými krajinami EÚ. Na tento účel výbor plánuje rozšíriť mandát svojej skupiny ad hoc Základné práva a právny štát (FRRL), ktorá od roku 2018 uskutočnila množstvo misií v členských štátoch s cieľom preverovať situáciu organizácií občianskej spoločnosti, aj na kandidátske krajiny EÚ.

„Nemôžeme dovoliť, aby sa základné práva, právny štát a demokracia zastavili na hraniciach EÚ!“, dodal **Oliver Röpk**e. (II)

Revízia európskych smerníc o potravinách: ochrana spotrebiteľov a podpora transparentnosti

EHSV zdôrazňuje kľúčovú úlohu podpory zdravého a udržateľného stravovania pri zlepšovaní ľudského zdravia, ochrane ekosystémov, posilňovaní spoločnosti a podpore vidieckych komunít.

Na dosiahnutie týchto cieľov je potrebný mnohostranný prístup vrátane zlepšenia dostupnosti udržateľných výrobkov, vzdelávania jednotlivcov o zdravšom stravovaní, podporovania zmeny zloženia výrobkov a rozšírenia povinného označovania pôvodu pri konkrétnych výrobkoch. Tieto zmeny musia zohľadňovať súčasné spoločenské záujmy a požiadavky spotrebiteľov, pričom je nevyhnutné zachovať konkurencieschopnosť a dobré pracovné podmienky v agropotravinárskom odvetví.

„V stanovisku sa vyslovuje podpora návrhu Komisie na povinné označovanie pôvodu pri zmesiach medu, ale navyše sa požaduje aj uvádzanie percentuálneho podielu každej zložky medu podľa krajiny pôvodu na základe vývoja spoľahlivých testovacích metód. Falšovanie medu je zároveň možné ľahko zistiť. Ide o najnaliehavejšie opatrenie na ochranu včelárov v EÚ, ktoré by sa mohlo a malo okamžite uplatňovať,“ uviedla **Kerli Ats**, spravodajkyňa stanoviska EHSV na túto tému.

Európski včelári a ďalšie subjekty pôsobiace v dodávateľskom reťazci medu čelia mimoriadnym výzvam, pokiaľ ide o transparentnosť pôvodu zmesí medu. Tieto výzvy výrazne ovplyvňujú ich príjmy a celkovú situáciu na európskom trhu. Terajšie úsilie v boji proti podvodom a nekalej hospodárskej súťaži zostáva nedostatočné. EHSV víta návrh revízie smernice o mede a zavedenie povinného označovania pôvodu, má však výhrady, pokiaľ ide o ambicióznosť presadzovania ďalších opatrení na účinný boj proti podvodom.

Naliehavo žiada prijať ambicióznejšie opatrenia v snahe chrániť európskych výrobcov medu, presadzovať prísne obchodné normy, zaviesť systematické testovanie a kontroly výsledovateľnosti medu dovážaného do EÚ, ako aj povinnosť označovať pôvod zmesí medu. Z navrhnutého označenia by mal byť zrejmý príslušný percentuálny podiel každej zložky medu podľa krajiny pôvodu v zostupnom poradí.

Rozhodujúci význam má vyriešenie problémov s kvantifikáciou percentuálneho podielu jednotlivých zložiek medu rôzneho pôvodu v zmesiach medu. EHSV zdôrazňuje, že je potrebné nájsť rýchlu a dostupnú analytickú metódu na zabezpečenie integrity povinného označovania pôvodu v záujme ochrany spotrebiteľov pred podvodmi.

Rovnako je potrebné vyvinúť úsilie o vytvorenie systému výsledovateľnosti, v rámci ktorého bude mať každý komerčne predávaný med, či už bude v EÚ vyrobený, alebo do nej dovezený, svoj jedinečný identifikačný kód. Tento systém by umožnil vysledovať med späť k včelárovi zodpovednému za jeho zber. Je však

nevyhnutné zabezpečiť, aby tieto opatrenia svojimi nadmernými nákladmi neprimerane nezaťažovali spoločnosti, najmä malé a stredné podniky. (ks)

EHSV tvrdí, že EÚ potrebuje účinnejší multilateralizmus na odstraňovanie rizík v oblasti námornej bezpečnosti

EHSV požaduje viac spoločných opatrení v rámci stratégie námornej bezpečnosti EÚ, ktorej cieľom je zachovať suverenitu, bezpečnosť a konkurencieschopnosť EÚ. Výbor podporuje spoluprácu medzi EÚ a NATO v oblasti námornej bezpečnosti a poukazuje na význam pevnej spolupráce s medzinárodnými partnermi v záujme spoločného boja proti prevádzachtvu a obchodovaniu s ľuďmi.

EHSV na svojom septembrovom plenárnom zasadnutí prijal [stanovisko](#) o spoločnému oznámení Komisie o stratégii námornej bezpečnosti EÚ a jej akčnom pláne, v ktorom zdôraznil význam multilateralizmu ako kľúčovej politiky týkajúcej sa vonkajšej činnosti EÚ v oblasti námornej bezpečnosti.

EHSV sa domnieva, že spolupráca medzi EÚ a NATO by sa mala ďalej posilniť, aby sa dosiahla účinnejšia koordinácia v rôznych oblastiach spoločného záujmu vrátane kritickej infraštruktúry.

Člen EHSV a spravodajca pre stanovisko **Anastasis Yiapanis** uviedol, že „stratégia námornej bezpečnosti je v súlade so Strategickým kompasom EÚ. Námorný sektor by sa mal stať prioritou a mal by sa chápať v širšom zmysle, najmä v kontexte rastúcich hybridných hrozieb.“

EHSV okrem toho vyzýva EÚ, aby zintenzívnila spoluprácu s medzinárodnými partnermi pri riešení problémov spoločného záujmu, ako je prevádzachtvo a obchodovanie s ľuďmi.

„Bezpečnosť posádok by mala byť pre EÚ prioritou“, uviedol člen EHSV a spoluspravodajca pre stanovisko **Mateusz Szymański**.

Žiaľ, v návrhu námornej stratégie EÚ sa nehovorí o úlohe občianskej spoločnosti. EHSV zdôrazňuje, že je potrebná nepretržitá spolupráca a konštruktívne diskusie s občianskou spoločnosťou EÚ, aby sa zabezpečila podpora verejnosti pre návrh Komisie a budúce opatrenia. (at)

Aktualizácia: ?o pre Vás môže EHSV urobiť?

Práve sme uverejnili aktualizované vydanie jednej z našich najobľúbenejších brožúr o EHSV. Ako viete, EHSV je iný ako ostatné orgány EÚ. Je jedinečným fórom pre konzultácie, dialóg a konsenzus medzi zástupcami z rôznych častí organizovanej občianskej spoločnosti.

Organizácie našich členov sú sprostredkovateľmi medzi činiteľmi s rozhodovacími právomocami a verejnosťou. Ľuďom umožňujú podieľať sa na zmenách alebo podporovať ciele, na ktorých im veľmi záleží.

Na 12 stranách sa môžete zoznámiť s výborom, jeho úlohu a víziou, členmi a jeho fungovaním, ako aj s niekoľkými príkladmi jeho úspechov. Môžete sa tiež dozvedieť viac informácií o novom predsedníctve EHSV, ktoré sa ujalo funkcie tento rok.

Brožúra je dostupná vo všetkých 24 úradných jazykoch EÚ.

Môžete si ju stiahnuť na tomto odkaze:

<https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/publications-other-work/publications/discover-what-eesc-can-do-you-2023-edition> (cw)

Discover what
the EESC
can do for you

2023 Edition

AKTUALITY SKUPÍN

Podniky požadujú rýchle opatrenia na obnovu konkurencieschopnosti

Stefano Mallia, predseda skupiny Zamestnávateľa

Kedže posledný prejav predsedníčky Európskej komisie Ursuly von der Leyen o stave Únie už pomaly zapadá prachom, zamestnávateľa sú potešení, že po rokoch zanedbávania sa konkurencieschopnosť opäť objavuje na programe.

Požiadanie Maria Draghiho, aby pripravil správu o budúcnosti európskej konkurencieschopnosti, je skutočne dobrou správou, pokiaľ ide o uľahčenie podnikania v Európe a opätovné získanie konkurenčnej výhody. Podiel Európy na svetovej ekonomike už roky klesá a predpokladá sa, že do roku 2050 sa zníži na menej ako 10 %.

Uvediem niekoľko príkladov: Európa má niekoľko najproduktívnejších maloobchodných predajcov, ale nemá žiadnu online maloobchodnú platformu, ktorá by zodpovedala veľkosti popredných amerických a čínskych online maloobchodných predajcov. Silnou stránkou Európy je softvér, ale nevyužíva svoju pozíciu na to, aby vytvorila poprednú svetovú medzipodnikovú softvérovú spoločnosť.

Realitou je, že v porovnaní s našimi konkurentmi podniky v EÚ ťažia značné administratívne prekážky, ktoré bránia ich schopnosti investovať a efektívne prejsť zelenou a digitálnou transformáciou.

Mnohé z nových iniciatív, ktoré spomenula predsedníčka von der Leyen, sú jadrom našej práce, ako napríklad kontrola konkurencieschopnosti, zrýchlené povoľovanie veternej energie, odvetvové dialógy s cieľom podporiť obchodné modely pre transformáciu, summit sociálnych partnerov vo Val Duchesse a v neposlednom rade Draghiho správa o konkurencieschopnosti, ktorá musí zahŕňať aj pohľad na jednotný trh, ktorý v prejave predsedníčky von der Leyen prejave úplne chýbal.

Ale vzhľadom na to, že zákonodarný zbor prejde začiatkom roka 2024 pred voľbami do Európskeho parlamentu do režimu kampane, dovoľte mi vyjadriť mierny pesimizmus, napriek pozitívnemu tónu tohto prelomového prejavu. Čas sa kráti. Na opätovné získanie konkurencieschopnosti potrebujeme teraz politickú vôľu. Naliehavo musíme preklenúť priepasť medzi rétorikou a realitou. Čas nehrá v náš prospech.

Skupina Zamestnávateľa zorganizuje na konci novembra mimoriadnu schôdzu vo Valencii práve s cieľom prediskutovať budúce výzvy a príležitosti.

Prečo by malo byť vo vašom záujme, aby bol váš vodič autobusu oddýchnutý – okrem zrejmých dôvodov

skupina EHSV Pracovníci

Európska komisia [pracuje na zmene pravidiel](#) týkajúcich sa organizácie minimálnych prestávok a dôb denného a týždenného odpočinku v odvetví príležitostnej osobnej dopravy.

Kedže väčšina z nás sa snaží dostať do cieľa živá a zdravá, mať dobre oddýchnutého vodiča za volantom autobusu znie ako intuitívna myšlienka. [Neplatí to však vždy](#). Napriek slovu „príležitostná“ nie je táto práca často ani sezónna, ani príležitostná, ale skôr kontinuálna. Navrhovaná zmena by umožnila vodičom vnútroštátnej osobnej dopravy pracovať 12 po sebe nasledujúcich dní bez odpočinku, ako je to v súčasnosti v prípade medzinárodnej dopravy – ďalšieho odvetvia

trpiaceho chronickým nedostatkom personálu.

Tento flexibilný prístup k časom odpočinku, ktorý je údajne navrhnutý tak, aby riešil nedostatok vodičov, nielenže ohrozuje bezpečnosť cestnej premávky – väčšina vodičov v tomto odvetví má navyše viac ako 50 rokov, takže zvýšený stres predstavuje veľké riziko – , ale s najväčšou pravdepodobnosťou tiež zhorší samotný problém, ktorý sa snaží vyriešiť. Zhoršením pracovných podmienok sa určite zníži atraktivita práce, pretože vodiči na týchto pozíciách často vykonávajú iné úlohy súvisiace so starostlivosťou o skupinu.

[Možno by sme mali](#) zvážiť zlepšenie pracovných podmienok a vyriešením otázky licencií a povolení podporiť ľudí, ktorí chcú vstúpiť do tohto odvetvia, a zároveň poskytnúť bezpečnú infraštruktúru vrátane zariadení na odpočinok. Takto by sme možno prilákali viac vodičov.

Konferencia o potravinovej sebestačnosti EÚ poukázala na kľúčovú úlohu poľnohospodárstva, rybárstva a spotrebiteľov a jej účastníci vyzvali na inkluzívne a udržateľné potravinové politiky s dlhodobou víziou

Skupina Organizácie občianskej spoločnosti v EHSV

Spravodlivé ceny pre poľnohospodárov aj spotrebiteľov a pravdivé a transparentné informácie sú nevyhnutné, ak majú primárny sektor a spotrebiteľia zohrávať kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní strategickej autonómie v európskej výrobe potravín. Táto sebestačnosť musí byť v súlade s európskou stratégiou *Z farmy na stôl*, ktorá si vyžaduje úpravu súčasných potravinových politík.

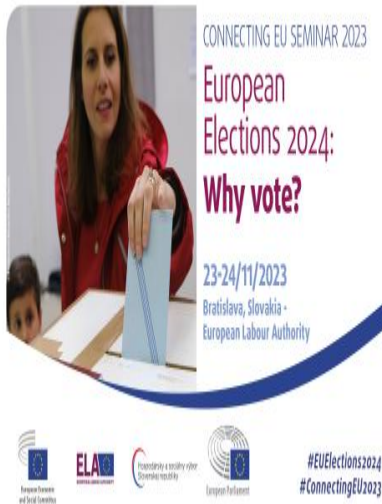
To boli hlavné závery konferencie na tému [Potravinová sebestačnosť EÚ: úloha poľnohospodárstva, rybného hospodárstva a spotrebiteľov](#), ktorú zorganizovala skupina Organizácie občianskej spoločnosti v EHSV spolu s ministrom pre záležitosti vidieka a ministrom pre námorné záležitosti regionálnej vlády Galície 26. septembra 2023 v priestoroch kultúrneho centra Cidade da Cultura de Galicia v meste Santiago de Compostela.

Predseda skupiny Organizácie občianskej spoločnosti **Séamus Boland** uviedol, že všetci Európania vrátane výrobcov, distribútorov a spotrebiteľov profitujú zo spravodlivého, zdravého, odolného a udržateľného potravinového reťazca. Nedávne globálne krízy však poukázali na potrebu európskej potravinovej sebestačnosti s veľmi prísnyimi globálnymi bezpečnostnými normami. Okrem toho zdôraznil význam spolupráce, pričom vyzdvihol, že „budúcnosť potravinárskeho sektora bude závisieť od spolupráce medzi aktérmi, sektormi a politickými oblasťami, aby bolo možné účinne riešiť a odstraňovať mnohé problémy. Mali by sme sa zamerať na inkluzívne potravinové politiky a vypracovať dlhodobú víziu pre odvetvie rybárstva v EÚ.“ Podľa jeho názoru bude potravinová sebestačnosť Európy závisieť od rozhodnutí jednotlivcov, spoločenských a organizovanej občianskej spoločnosti.

Minister pre záležitosti vidieka **José González Vázquez** sa domnieva, že (...)

[Prečítajte si](#) viac o konkrétnych návrhoch účastníkov tejto konferencie a o výstave fotografií galícijského umelca [Adriána Baúldeho](#) s názvom [Mariscadoras](#), ktorú v rámci konferencie zorganizovala skupina Organizácie občianskej spoločnosti v spolupráci s kultúrnym centrom Cidade da Cultura de Galicia. Zámerom výstavy bolo vzdať hold zberačkám mäkkýšov a ich úlohe v miestnom potravinovom systéme a tiež doplniť a podporiť prácu výboru v oblasti odolných a udržateľných európskych potravinových systémov.

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

Prepájanie EÚ: rozprávajme sa o voľbách

V dňoch 23. - 24. novembra sa v Bratislave uskutoční významné komunikačné podujatie EHSV, na ktorom sa zídu odborníci na komunikáciu z organizácií občianskej spoločnosti. Podujatie je súčasťou série Prepájanie EÚ (*Connecting EU*) a bude venované voľbám do Európskeho parlamentu, ktoré sa uskutočnia v roku 2024. Podľa niektorých nás v tomto roku čaká niečo ako „majstrovstvá sveta vo voľbách“ vzhľadom na značný počet volieb, ktoré sa počas neho budú konať vo svete.

Seminár s názvom **Voľby do Európskeho parlamentu 2024: prečo voliť?** sa zameria na spôsoby, ako podnietiť organizácie občianskej spoločnosti k tomu, aby propagovali význam volieb do EP a prispeli k dosiahnutiu vysokej volebnej účasti, a to v kontexte oslabovania

demokracie vo viacerých členských štátoch a straty dôvery v demokratické inštitúcie, čo je problémom vo všetkých krajinách.

Seminár bude venovaný najmä trom témam, ktoré môžu dominovať diskusiám v nadchádzajúcich mesiacoch:

- Dezinformácie a ich vplyv na voľby v roku 2024: s istotou možno tvrdiť, že predvolebná kampaň ako súťaž o získanie kresiel v EP bude plná falošných informácií a nepravdivých tvrdení. Bude ťažšie zakročiť voči dezinformáciám, keďže za nimi v dnešnej dobe často stojí umelá inteligencia? Môžu nové pravidlá EÚ o dezinformáciách pomôcť zabrániť armádam trollů šíriť klamstvá v sociálnych médiách? Môžu pomôcť obmedziť zahraničné zasahovanie do volieb? čo možno urobiť na zastavenie oškvávaného prívalu dezinformácií?
- Mobilizácia občianskej spoločnosti v súvislosti s voľbami: čo funguje a čo nie. Je občianska spoločnosť v tomto ťažkom období pre demokraciu pripravená vysvetliť Európanom význam volieb do Európskeho parlamentu a presvedčiť ich, aby sa na nich zúčastnili v hojnom počte? Keďže v novom komunikačnom prostredí tradičné médiá strácajú svoje prednostné postavenie, rozhodne sa o výsledku boja o hlasy voličov v sociálnych médiách alebo skôr na verejných podujatiach s osobnou účasťou? čo uprednostníť a čomu sa vyhnúť v komunikácii s potenciálnymi voličmi – pohľad späť na voľby v minulosti.
- Voľby a mladí ľudia – ako presvedčiť mladých ľudí, že na ich hlase záleží? Ako zabezpečiť ich vysokú účasť? Ako vyplýva z najnovších prieskumov, viac ako polovica Európanov mladších než 25 rokov má pocit, že tradičné politické strany aj EÚ ich ignorujú. čo možno urobiť, aby sa toto vnímanie zmenilo?

Seminár je súčasťou série Prepájanie EÚ, ktorá každoročne ponúka platformu, kde môžu odborníci na tlač a komunikáciu z radov organizácií občianskej spoločnosti nadväzovať kontakty a diskutovať o aktuálnych otázkach spoločného záujmu, ktoré sú relevantné pre Európu. Stretnú sa na ňom členovia EHSV a ďalší predstavitelia EÚ, partnerské organizácie z členských štátov, novinári a vedeckí pracovníci, ktorí budú diskutovať o aktuálnych témach.

Úplný program a zoznam rečníkov bude čoskoro uverejnený na webovom sídle EHSV. Pre viac informácií zašlite mail na adresu: pressofficers@eesc.europa.eu.

Redakčná rada

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Laura Lui (ll)

Do tohto ?ísla prispeli

Christian Weger (cw)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanias (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Celková koordinácia

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adresa

Európsky hospodársky a sociálny výbor
Budova Jacques Delors, 99 Rue Belliard, 1040
Brusel, Belgicko
Tel.: (+32 2) 5469476
E-mail: eescinfo@eesc.europa.eu

EHSV info vychádza deväťkrát do roka pri príležitosti plenárneho zasadnutia výboru. ? EHSV info je k dispozícii v 23 jazykoch.

EHSV info nie je oficiálny vestník prác výboru, tieto sú oficiálne uverejňované v Úradnom vestníku Európskej únie a iných publikáciách výboru.

Reprodukcia je dovoljena z navedbo vira (EESO info) in pod pogojem, da se povezava pošlje uredniku.

10/2023